

„Vienybe Lietuviŭ“
Išleina kas trečiadienį
Brooklyn, N. Y.
Prenumerata metams:
Suvienuose Valstijose ir
Kanadoje \$2.00
Europoje ir kitur \$2.50
Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumeratos metas skaitosi nuo laiko užrašymo, ne nuo Naujo Meto.
Apgarsinimų prekių klaus kiti laišku.
J. J. PAUKŠTIS K. BRAZYS,
120-124 Grand st.
Brooklyn, N. Y.

Vienybė Lietuviŭ

THE LITHUANIAN WEEKLY
„Vienybe Lietuviŭ“
Published every Wednesday
Brooklyn, New York.
Yearly subscription rates:
In the United States and
Canada \$2.00
To Foreign Countries \$2.50
Advertising rates on application.
Address all communications to publishers:
J. J. PAUKŠTIS K. BRAZYS
120-124 Grand st.
Brooklyn, N. Y.

Visuomenės, literatos ir politikos savaitinis laikraštis.

Nr. 19.

Brooklyn, N. Y., Branch—Plymouth, Pa. 11 d. Gegužio (May) 1910 m.

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER OCTOBER 23, 1907, AT THE POST-OFFICE AT BROOKLYN, N. Y., UNDER ACT OF MARCH 3-RD, 1879.

Metai XXV

Svarbus prie savišalpos žingsnis.

Tokiame krašte, kaip Amerika, miestų darbininkams jokių būdu negalima išvengti be tam tikro bendro susiėlpimo ar li goje ar pasimirus. Rods čia yra gana daug ir gana didelių tam tikrų užsitikinimo bendrovių (insurance kompanijų), vienok jos da toli nepilnai atsako žmonių reikalams; nuolatos atsitinkantie išgležimai užsitikinimo kasų per pačius bendrovių viršininkus, taip gi be sąžiniški apskukimai įsirašiusių bendrovių žmonių visuomet atstumia plačiąją liaudį nuo tų „insurance'ų“; jau patįs amerikoniai tveriasi įvairiausias masoŭ savišalpos ložas, amaty benefito brolijas, unijų susiėlpimo kasas, ir tt; sveltimaučiai da labiau naturališki nuo „insurance'ų“ šalinasi, ir tveriasi įvairiausias tautiškas ir parapijines draugystes, klubus, etc.

Lietuviai, kaip žinome, taip jau pirmutiniu savišalpos žingsniu skaito savo kolonijoje tverti tik-ka minėtis draugystes. Bet nevisoms gerai klojasi, ypač silpnėmėms. Žinoma, daugumai truksta geros tvarkos. Jų į-tatai neretai haisiai sudarkyti, kurie trukdo teisingo narių selpim-si darbą ir neleidžia draugystėms bujoti. Be to dar yra viena svarbi painė. Lietuviai darbininkai labai tankiai kilnojasi iš vieno miesto į kitą. Daugelis dēlei šito nenori į draugystę prisirišti, kad išvažiuojant nepasiliktų įmokėti pinigai.

Dēlei šito pastarojo dalyko regis ir užgimė pernai pas tu-las liet. amer. draugystės—pa-daryti *lietuviškų susiėlpimo draugijų susivienijimą.* Šito sumanymo ir jo pamatinių įstatų proektas mums neteko gerai išstudijuot. Bet iš laikraščių ir to kas pas mus buvo atvejais rašyta, mēs žinome, kad lietuviškų draugysčių są-ryšis jau prasidėjo: buvo jau pernai nulaikytas ir pirmasis prisidėjusių draugysčių suva-žiavimas Worcester'y, Mass. Duota jau naujam draugysčių susivienijimui ir vardas: „Są-ryšis Lietuviškų Pašalpinių Draugysčių Amerikoje“ ir išrinkta centralinė valdyba. Šito valdybos sekretorius, p. Jonas T. Kazlauckas (177 Ashmun str., New Haven, Conn.), šianedėl apskelbė, kad į susivienijimą prisidėjo viso labo įvairios 38-nios draugys-tės, kaip va:

1. Springfield, Ill. Lietuvos Sunų Dr-tė,
2. Wilmerding, Pa. Dr-tė Lietuvos Sunų,
3. New Britain, Conn. Dr-tė Žirgvaikio,
4. Torrington, Conn. Dr-tė šv. Vincento,
5. New Britain, Conn. Dr-tė š. Andriejaus,
6. Pana, Ill. Dr-tė Lietuvos Ukėsy,
7. Springfield, Ill. Dr-tė Lietuvos Ukėsy,
8. Los Angeles, Call. Liet. Laisv. Klubas
9. Philadelphia-Frankford, Pa. Dr-tė Lietuva,
10. Johnston City, Ill. Dr-tė DLK. Keis-tuči,
11. Worcester, Mass. D-tė Lietuvos Sunų,
12. Meriden, Conn. D-tė DLK. Gedemino,
13. Rhone, Pa. Dr-tė DLK. Gedemino,
14. Waterbury, Conn. Dr-tė Liet. Brolių,
15. So. Boston, Mass. D-tė DLK. Vytauto,
16. Lawrence, Mass. D-tė Lietuvos Sunų,
17. Toronto, Ont. Canada, Dr-tė Lietuvos Brolių,
18. Westville, Ill. Dr-tė š. Petro-Povilo,
19. Rochester, N.Y. D-tė DLK. Gedemino
20. Passaic, N. J. Dr-tė šv. Jurgio,
21. Waterbury, Conn. Dr-tė Liet. Sunų,
22. Courtney, Pa. Lietuvių Darb. Dr-tė,
23. New Britain, Conn. D-tė šv. Juozapo,
24. New Haven, Conn. Dr-tė DLK. Vy-tauto,
25. Maryvill, Ill. D-tė šv. Antano iš Pad-uos,
26. Renton, Wash. D-te DLK. Gedemino,
27. Clinton, Ind. D-tė Lietuvos Sunų,
28. Springvalley, Ill. D-tė Lietuvos Sunų,
29. Lewiston, Me. D-tė DLK. Gedemino,
30. Baltimore, Md. D-tė Sim. Daukanto,
31. Mt. Carmel, Pa. D-tė DLK. Gedemino,
32. Bentlegville, Pa. D-tė DLK. Keistuči,
33. New Britain, Conn. D-tė Apšvietos,
34. Carnegie, Pa. šv. Antano Dr-tė,
35. Buckport, N. Y. Dr-tė DLK. Gede-mino,
36. St. Louis, Mo. šv. Kazimiero Dr-tė,
37. Passaic, N. J. Lietuvių Darbin. D-tė,
38. Stager, Ill. (be vardo).*)

Kaip matom iš surašo, susi- vienijiman prisidėjo 26 tautiš- kos draugystės, 8 bažnytinės (šventųjų vardais sprendžiant), 2 darbininkiškos, 1 apšvietos, 1 be vardo. Pastaraisias vienok metais daugelis bažnytinių draugysčių atsiliuosavo nuo parapijų ir klebonų priežiūros; vien tik pasiliko draugystei paimtas kokio šventojo vardas. Todėl ir tos aštuonios, ką mēs pažymėjome „bažnytinės“, bea bejonės yra grynai tautiškos.

Negalima nepamirėti šituo prie mūsų draugysčių susiėl-pimo žingsniu, kurio nedažen-gė Susiv. L. A. Prisieis tik palinkēt sekančių dalykų.

Pirmiausiai—tai gerai pada-rytų įstatų, kurie plačiai ap-rintų susiėlpimo ligoje ar nei-laimėje skalę. Inciatoriai ir valdyba šito neturētu praleisti akių plotu, nes gerai padėjus pamatus, šitam draugysčių susi- vienijimui gal lemta bus su-lošti mūsų išėyvystės istorijoje labai svarbi rolė. Reikētų pakviesti įstatų padarymui geru teisių ir kalbos žinovai, kad įstatuose žodis pasakytas reik-štų ne tuscia frazė, bet gyve nime galima ir logiską faktą.

Antra—draugystes taip su- artinti, kad jos būtų kaip ir kuopos: vienų įstatų, vienos skalės prisilaikančios. Šventų- jų vardus nebemaišyt į svietiš- kius reikalus ir nebejuokint jaisiais sveltimaučių, bet pa- mainyt prisidėjusių bažnyti- nių draugysčių vardus tautiš- kais, arba tik to susivienijimo numeriais.

Trečia—pats susivienijimo vardas dabar šurkščiau skam- ba. Vieton ilgo „Sąryšis Liet. Paš. Dr. Am.“ ar nebutų ge-riais: „Lietuviškų Draugysčių Sąjunga“? Dabar amžius yra visko trumpai pasakomo ir pa- rašomo. Ar negeriaius būtų, kad draugysčių susivienijimas švytruotų trimis gražiomis rai- dutėmis: „L. D. S.“, o sąnariai sutrumpinus „eldesiečiai“?

Galima būtų da ir daugiau šis-tas patart, bet tą rasi ras ir patįs to naujo mūsų susivieni- jimo inciatoriai ir vadovai.

Gyvuok!—tai mūsų nuošir- dus linkejimas...

Kiek paskutiniu 10-mečiu atkeliauta lietuvių.

Jungt. Valstijų generalinis imigracijos komisijonierius, savo bulletinė už šių metų ko-vo mėn., praneša, jogei kovo mėnesiu atykyo Amerikon vi- so labo 136745 ateivių, kurių tarpe atzymėta 2469 lietuviai.

Pirmesniais aštuoniais mė- nesiais—nuo liepos 1909 iki kovo 1910—atkeliauvo Ameri- kon 13208 lietuvių.

Pirm liepos 1909, per vienuoliką fiskalinių metų atke- liauta lietuvių sekančiomis kiekybėmis:

Metas 1899	6,858
„ 1900	10,311
„ 1901	8,815
„ 1902	11,629
„ 1903	14,432
„ 1904	12,780
„ 1905	18,604
„ 1906	14,257
„ 1907	25,884
„ 1908	13,720
„ 1909	15,254

Viso atkeliauta 152,544
Pereitu sausio mėnesių Ame- riką apėleido 88 lietuviai. Aš- tuoniolika praėjusių mėnesių 2198 lietuviai išvažiavo iš šio krašto.

Pereitojo sausio tismoj 25-ki, o pirm to perėjusių še- šių mėnesių tismoj 226 lietu- viai buvo neįleisti į Jungt. Valstijas ir sugrąžinti.

Iš tų lietuvių, kurie jau bu- vo čia apsibuvę, bet vėliaus tapo neįgalinčiais ir visuome- nės lėšomis atsiremiančiais, 2 likosi deportuoti pereitam sau- syj, o pirm to einančių šešių mėnesių tismoj deportuota 19, arba išviso deportuota 21

*) Sekretorių vardu mēs čia nepami- nim; interesuojantįs jais gali kreiptis į susivienijusių draugysčių organą — „Darb. Viltį“.

asmuo.
To paties laiko tismoj dē- lei tuleriopų priežasčių, iš įvai- rių tautysčių ateivių depor- tuota 2334 asmenais.

Mums reikia duetų.

Springfieldo choro dirigen- tas p. A. Brazys neseniai man šiaip raše: „...man jau senai mįslyj stovi, kodėl mēs, lietu- viai, duetų taip mažai turime—tiesą pasakius—kaip ir vi- sai neturim, išskiriant „Pasa- kyk, mano mylimas krašte“. Su tuom vienu publikos nega- lima užganėdinti, o daugiau duetų aš mūsų literaturoje ne- pastebėjau. Jei turite kokį naują duetą—prisiųskite, aš pasistengsiu atlyginti.“

P. Brazys sako tiesą: mūsų muzikos literaturoje duetų sto- ka pilnoje to žodžio reikšmėje. Be nūnetojo p. Brazio laiške duetėlio, teturime atspaudintus tik p. M. Petrausko „Siu- pinyje“ duetą iš „Kaminakrė- čio“ ir p. Č. Sosnauskio „Tu mano motinėle“. Daugiau nei man neteko matyt.

Daugbalsiai chorai tvrti ir vesti mūsų kolonijose labai sunku. Svarbiausios priežas- tįs—tai jaunuomenės iš miesto į miestą kilnojimasi ir darbo sąlygos, neleidžiančios perijo diškai dainavimo lekcijas lan- kyti, o tankiai ir atsakančią vietą didesnio choro mokini- mui sunku gauti. Tuomtarpu dvi, ar keletą muzikališkų, ar šiaip gerus balsus turinčių ypatų kiekvienoj kolonijoj lengva surasti. Tos ypatos, keletą duetų susimokinusios, labai pagražintų mūsų viešo- sius susirinkimus.

Laikas būtų mūsų kompo- zitoriams atkreipti atidžią į šį dalyką.

P. Bukšnaitis.

Prie išleidimo vienos labai reikalingos knygos.

Reikia spręsti, jog ameri- kiečiai lietuviai nepamiršo, kad praėjusiu metu aš buvau sumanęs ir pažadėjęs išleisti la- bai svarbią knygą: „Vadovas Lietuviams S. V. piliečiams“, ir buvau atsiskaukęs į lietuvišką visuomenę, kad prisidėtų prie tos knygos išleidimo, pri- siųsdami prenumeratą iškalno. Bet p. J. Bendoraičiui užsto- jus man kelią, ir pradėjus bauginti Amerikos lietuvius, buk man S. V. valdžia nelei- sianti išleisti bei parduoti

minėtos knygos, kadangi jis esąs tokia-pat knygą išleidęs po literatiška drausme (copy- right),—nenorėdamas lietu- vius suvilti pertraukiau savo darbą, kol nebus ištirtas daly- kas, ir pranešiau per laikraš- čius, kad visuomenė nebesių- tų prenumeratos pinigus.

Pagaliaus pasirodė, jog ma- no sumanytoji knyga nieko bendro neturi su Bendoraičio knygute, taigi gavau, net su pagyrimu, nuo S. V. valdžios velijimą išleisti šią knygą. Todėl dabar sumaniau kuo greičiausiai tą knygą išleisti; bet kad mano finansiškas sto- vis to nedaleidžia, priverstas esu melsti išuaujo lietuviškos visuomenės—prisidėti prie jos išleidimo.

Pasidėkavojant ilgokai per- traukai, ir patarus valdiškam S. V. imigracijos biurui,— knygą tapo daug geriau sutai- syta ir kita-tiek padidinta. Čia paduodu knygos įtala:

1. Autoriaus prakalba.
2. Žodis į lietuvius S. V. piliečius ir nepiliečius.
3. Kas tai yra pilietystė, ir kokią naudą turime tapę S. V. piliečiais.
4. Kokią įtekę turi dau- gumas nepiliečių ant šios šal- sės gerovės.
5. Ką reikia daryti, kad tapti piliečiu.
6. Naturalizacija, arba pirmieji poperiai.
7. Antrieji poperiai, arba pastojimas S. V. piliečiu.
8. Klausimai ir atsakymai, kurie kiekvienas turi žinoti prie išsiėpmo pilnų poperių, lietuviškoj ir angliškoj kalbo- se.

9. Kaip rēdosi S. V. valdžia ir ką ji reiškia.

10. S. V. konstitucija, arba įstatai,—lietuviškoj ir angliš- koj kalbose.

11. Piliečio teisės, ir kaip jas užlaikyti, kad buti nau- dingu šiai valstijai.

12. Balsavimo teisės rinki- muose įvairių viršininkų į S. V. valdžią.

13. Ką mēs turime atminti balsuodami rinkimuose S. V. administracijais.

14. Kaip reikia balsuoti rin- kimuose, bei kaip apsieiti prie balsavimo dėzutės.

15. Ką turi žinoti ir at- minti šios šalės gyventojas,— doras pilietis.

16. Ar visados buvo S. V. tokiame stovyje kaip šiandieną.

17. Kas iskovojo laisvę šios šalės gyventojams, bei kas pa- liuosavo nuo Didziosios Brita- nijos despotizmo.

18. Trumpa peržvalga S. V. revoliucijos.

19. Kalbos garsiųjų vyrų, kurie prisidėjo prie pakelimo gerovės šioje šalyje.

20. Naudingi patarimai, kaip reikia gyventi šioje šalyje, taip kad nukreipti ameri- konų neapykantą.

21. Užbaiga, su daug nau- dingu paaiškinimų.

Dabar garbi lietuviška vi- suomenė,—galite spręsti iš tu- rinio apie svarbą ir naudingumą šios knygos.

Meldžiu nemanykite, jog tik turinis gražiai skamba; aš manau, kad mano 3 metų dar- bas rinkime visokių žinių ir rengime šios knygos galejo tą darbą atskančiai prirengti.

Knyga užims savyje apie suvirš 300 puslapių ir bus ap- daryta puikiais audimo apda- riais. Išleidimas šios knygos lėšiuos apie 400 dol. Po at- spaudinėjimo knygą bus pav- davinėjama po \$1.00, bet kurie prisidės prie jos išleidimo, pri- siųdami prenumeratą pirm laiko, tiems nuleidžiu 50%, t. y. už 50 centų.

Taigi, garbūs lietuviai,— kurie atjaučiate platinimui lietuviškos literatos ir su- prānsite knygos svarbą, malonėsite prisidėti prie jos išleidi- mo.

Taipogi geros valios lietu- viai, kurie norētų man patar- nauti parinkimu prenumera- tos tarpe savo draugų ir paž- jstamų—malonėsite priduoti man savo adresus, o aš prisų- siu tam tikras blankutes rin- kimu prenumeratos.

Kiekvienas surinkęs 5 ar daugiau prenumeratorių, gaus tą knygą uždyką.

Draugai, kurie praeitu me- tu aukavote minėtos knygos išleidimui, ir kuriems pinigai nebuvo sugrąžinti, malonėsite priduoti savo adresus.

Viso labo velijantis lietu- viškai visuomenei,

Ignotas M. Kudlauskas.

Adresas:
I. M. Kendall,
1109 Loemis str.,
Chicago, Ill.

Rd. Prierašas. p. Kud- lausko sumanymui reikia pil- nai pritarti ir parenti. Po tei- sybei gero pilietystės rankve- dzio mēs da netuirm. Vienok mēs autoriui patartume, jeigu jau tokį triusą dėjo, kad rank- raštį paduotų geram kalbos ir rašto žinovui, kad ištaisytų syntaksį ir tinka- mai apdirbtų joje valdiškų vardu ir įstaigų terminologiją. Kaip žinome, laikraštinkų suvažiavimas išrinko tam tik-

tiesoms ir yra liudyta panašiai tų ypatų, kurios dokumentą padaro. Todėl mūsų—laiškas liekasi tiesotu ir draugystė pripažindama jį netiesotu—nelegališką—nuklydo. Žino ma, mės nenorim tame visą draugystę kaltinti, nes kiti nariai balsavo savo locnu protu dalyką pamatuodami, ir tokie negalima priskaiyti prie „mob“; bet ant nelaimės, didžiūma šitan susirinkiman atbėgusių narių pasirodė esą už agituoti, tai gi jie balsavo už „insurgentus“ po įtekme kitų.

Da apie patį mūsų laišką. Kodėl mūsų laiško turinys „neteisingas“, nenurodyta, o tik pasakyta kad „neteisingas“. Pasakymas, be pamatuotų faktų pats per save liekasi be vertės. Draugystė, kaip susirinkime buvo pripažinta, rėdosi demokratiškai, ar bent nori taip rėdyties, vienok, ar taip padaryta siunčiant anuosius laiškus į redakciją? Ne. Norint „mob“ ir pripažinti „insurgentams“ tiesą, bet tame ji akla sekdama užagitavimo vadeles, suklydo, nes mums, kaip ir visiems, kurie blaivai žiuri į gyvenimą ir dalykus, yra aišku, kad be parašų, o tik antspaudu liudyti dokumentai nėra legališki, nei gi oficiališki—jie be jokios vertės. Todėl mės, kaip buvusie draugystės viršininkai gavę nuo tų draugystės sąnarių užmėtinejimus už tokį tų, kaip buvo pavadinta „insurgentų“ pasielgimą, tik pasiteisinome, kad neesame kalti už tajį varde draugystės, juokingai atliktąjį darbą. Ir matydami, kad tame darbe dalyvavo Sinkus su Petraška, kurie yra jau žinomi kaip „insurgentai“ ir, taipgi pamatuodamies ant augščiau pasakytojo ir pavadinome „insurgentišku“ visą tą darbą. Juk virš minėti ponai buvo netik iniciatoriais to viso darbo, bet dar ir nariais „komisijos“ parašymui tų laiškų. Vardus savo vienok po laiškais nepadėjo, nes jau yra visuomenei žinomi, kaipo tvarkos ardytojai mūsų organizacijose. Jie mat sau manė, kad tą paikų protestų darbą atliks ir pasielps po „komiteto“ ir atspaudu vardu, na ir bus siekis atsiektas. Bet turim pasakyti, kad nevisad ilgaveidė gali bulves knisti, neužmatyta...

Kad frakcijos gyvuoja L. A. Dr., tai rods žėdnas tai gali aiškiai matyti, tik pamačius ypatas veikiant. Juk tie vyrukai ir yra, jau nuo senai žinomi, kaipo frakcijų gimdytojai, tai ir ką pasakėme, nestuimam, nes yra teisybė.

Arba kad buvo pasakytas, jog nevienbalsiai nutarė, tai ir ta teisybė pasiūdiu susirinkime: kad dalyvavo tik 12 narių, tai ir gi buvo paliudyta. Meldžiamieje, parodykit, kur jūs randate mūsų laiške netiesybę?

Mės meldžiamie, kad „Vien. Liet.“ Redakcija pasakytų, ar mės turime klaidą, ar rašantįs tuos protestus.

J. V. Lutkauskas,
J. Augūnas.

Red. prier. Nedaug mės tegalim pasakyt, nežinodami kas vidury tamstų draugystės deda

si. Kad pirmieje L. A. Dr. rašyti į redakciją laiška nesutin-ka su logika ir teisybe, mės apie tai jau rašėm 13 nr. „V. L.“. Viršininkai 15 nr. norėjo draugystės vardą pateisinti, bet šitame komisijos laiške matome, kad pačius viršininkus susirinkime, matyt, didžiūma balsų pribaudė. Reiškia, draugystė sutinka su pirmaisiais laiškais. Bet pp. Liutkauskas ir Augūnas prirodo, kad ta didžiūma buvo neteisinaigi priagituota. Tada būtų teisybė mažumos pusėj, kur neagituotu protu veikė. Reiškia vienok patėmyt, kad čia nušilėjo tikra amžinai judanti mašina, kuri suksis kažinokol ant laikraščio špaltų, iki laikraštis leis. Bet mės nebenerim leist. Koliojimamsi ir „požeminėms stimuliacijoms“ laikraštij nevieta.

Apie legališkumą ir oficiališkumą, mės klausiami atsakom, kad joks raštas su vienu tik antspaudu, be parašų nėra nei legališkas nei oficiališkas. Parašai gi, nors ir be antspaudu yra jau *legališki ir oficiališki*. Taip rodo demokratiški šalies įstatymai.

Asz busiu ramus.
(Šiandieninė fantazija.)

Anuomet, bevaikštinėdamas po žaliuojančias pievas, kuriomas turtinga mūsų planeta, aš užėjau akmenį, gal bet senai—senai ten riogsantį. Buvo labai karšta, taigi prisiglaudžiau prie jo, kad atvėsti nuo deginančių saulės spindulių. Ir aš jam dėkingas buvau... Apleidžiau tą kraštą ir ketletą metų klajojau toli—tooli, kad sutikt daugiau tokių daiktų, kuriems aš galėčiau but dėkingas...

Bet mus planeta apvali... Klajodamas atsiduriau ten, kur tas akmuo riogsėjo. Didispeigai buvo ir šaltas vėjas gniaužė man kvapą... Aš atsiminiau, kad anuomet tas akmuo mane užlengė nuo saulės spindulių ir aš vėl prisiglaudžiau prie jo...

Bet prisiglaudęs aš pajutau, kad mane drebulis perėmė, ir aš supratau, kad tas akmuo yra persalęs ir jis gyvą kūną dar labiau šaldo...

Išmetinėdamas jam aš atitraukiau. Praėjo dar kiek laiko ir aš važiudamas vidurnaktyje užvažiuavau ant ko tai kieto, kuraudaužė man vežimą ir aš užtrenktas nukritau ant žemės. Pagulėjęs valandėlę pakėliau galvą ir pamačiau, kad trečiuosyk gyvenimo kelionėje susitikau su tuo akmeniu...

— Tu esi nereikalingas ir blėdingas,—ištariau, ir nuosutrenkimo apalpau... Ir rodos man, kad tas akmuo turi burną ir akis, ir tarsi su pasigailejimu žiuri į mane, kaip Afrikos drambalius ant paminatos peliukės. Ir tarė jis man:

— O vienok tu turi but man dėkingas...

Aš išpučiau akis.

— Aš tau galiu but visame kame naudingas, ir šilumoje, ir šaltyje; bet tu turi mane pertaisyti, kad aš būčiau tau

naudingu... Aš atsipeikėjau nuo alpmos.

Aš vėl gyvenimo kelionėje. Aš vėl viduryj tos žalios lankos, kur stovėjo tas akmuo... Bet kame yra tas milžinas? Mane šiandien vėl saulė kaitina... Nėra jau akmens. Radau tik duobelę jo vietoje... Bet nuvargęs sedau prie jos, kad ten pasilsėti ir toliau keliaut...

Mane kažkas pašnabzdomis vilioja miegan ir aš puoliau jo glėbin...

Vėl jaučiu, kad mano senovės draugas-akmuo atsirado prie manęs, bet aš negaliu prie jo prisiglausti. Jis sako:

— Aš jau neesu tas, kuriuomi tu galėtum naudoties tik vieną momentą, tik valandėlę jautum meilę prie manęs. Atkreipkie savo žvilgten, ir žiūrėk kur aš esmu.

Aš instinktyviškai grįžtelei jau... Ten prie artimo gojaus stovi puikus budinkas, ant kurio durų spindž užrašas „Gyvenimo Mokykla“.

— Tai iš mano kuno padarytas. Ten gali rasti prieglaudą ir karščio, ir šalčio, ir nusiminimo valandoj...

Tai mano sapnuota. Apie ką gi aš vakar guldamas mąščiau?... A-a! Tai buvo „moterų klausimas“, apie kurį anądien kalbėjo „vyrai“.

Taip, tai tas nuo įspudžio, kurį pajutau, kada pamačiau ant prelegento liezuvio aukso raides: „Votes for Women“...

Tai nuo įspudžio, kurį pajutau, patyręs, kad moteriškė perskaitė ideališką prelekciją, sutaisytą vyro. Tai nuo įspudžio, kad moteris pagal vyro norą, pasisvino tą jo darbą ir parodė, kad moters jau kyla.

Tai nuo įspudžio, kad moteris negalėjo perskaiyti nei jos sutaisytą prelekciją ir *vyras* atsistojęs užpakalįj turejo gelbėti. Tai nuo įspudžio, kurį patyriau, kad *vyras* pagimdė idėją sau „Votes for Women“, tik už tą, kad *moteris* jam suteikė vieną valandėlę fiziško ramumo, bet antru kart jis prisiglaudęs prie moteris nebejuto to ir ištarė: tu nedėkinga! Tai nuo įspudžio, ką vėliau patyriau, kad vyras užganėdinęs pilnai savo norus ir nebegaudamas savo žibančios idėjos „Votes for Women“, nes moteriškė liko dėl jo ne-naudinga skepteta—jis pasakė: tu nereikalinga!

A-a-a! Tai tas man nedavė ramumo miege! Man ir šiandien neduoda pagimdyta užganėdintųj idėjų: *lygių tiesų moterims!* Aš tik tada turėsiu ramumą, kada neužganėdintieje prakalbės: mės turime visi lygias tiesas! Ant kiek moteriškė yra verge vyro, ant tiek vyras yra vergas moteriškės! Vyras ir moteriškė yra pilnais vergais šių dienų surėdymo. Šių dienų surėdymas šypsoi sau į saują matydamas, kaip vyras ir moteriškė siundosi tarp savęs: jis jaučia dėl savęs pasipelnymą!

Aš turėsiu pilną ramumą, (Žiur. ant 6 pusl.)

Naujosios Zealandijos pažanga.

(Seka.)

Pirmų-pirmiausias buvo liberalų valdžios uždavinys atnormuoti taksų sistemą. Pirmo to visa mokesčių našta slygo ant industrijos—išdarbių, o lengvaduoniai skynė šalies vaisius. Liberalai išėmė iš-po taksų namus ir įtaisas, kuriems vertę priduooda pridėtasis darbas, o aptaksavo gyvulius ir netaisomąsias žemes. Prie to smulkesni ir nuolatos prie savo dubos darbščiai prisirišę ūkininkai buvo nuo mokesčių atlengvinti; ukis vertės žemiau \$25,000 nemokėjo taksų visiškai. Didžiausiais mokesčiais apdėjo turtingus dvarponius ir negyvenančius savo tėviškių žemėse. Nuo \$25,000 vertės netaisomų žemių, už kiekvieną svarą sterlingų (\$4.86) valdžia ėmė po ketvirtadalį cento, o nuo milijono dolerių vertės jau ėjo progresiviška mokestis po 4 centus nuo svoro ir taip toliaus. Be šių progresiviškų taksų didieji žemvaldžiai moka ir paprastą žemės mokestį, uzdedamą kasmet, apie du centu nuo svoro. Da didesnes mokesčių prisiejo negyvenantiems tėviškėse dvarponiams.

Pasekme progresiviškų ir sunkių taksų ant stambesnių ir nedarbų žemių buvo tas, kad pastebėtinai umai pasidangino skaičius namasėdžių (ant visad apsigyvenančių) ir prasidėjo krūpštus apdirbinėjimas žemės, kuri veikiai padidino šalies turtais. Kur pirmiaus klostėjo neišmatuoti plotai dirvonų, pavestų tik spekuliacijai ar ganėvai, ten dabar išdygo kolonijos, šimtai laimingų namelių, patiekiančių savo kraštui daugybes javų, vaisių, daržovių, gyvulių, paukščių.

Tai pirma Naujosios Zealandijos žydėjimo išlyga. Ant nelaimės, mažai da yra valstijų, kurios šitą pavyzdį pasektų!

Reformuodami žemės taksas, liberalai nepamiršo dar uždėt, taip vadinamas „įėjimų mokestis“ nuo pramonininkų ir vertėivų, kurie per metus uždriba nemaziau \$1500. Tačiau bendrovės ir kitur gyvenantįs fabrikantai, nuo savo darbievių Naujojoj Zealandijoj, moka taksas nors ir vieną dolerį teturėtų įplaukų!

Geležkeliai. Naujojoj Zealandijoj geležkelius ir kitas visuomenei reikalingas įmones valdo ne kokios bendrovės—ne kompanijos, ne trustai, kaip va Amerikoje, bet pati valdžia; ji valdo ir vardan žmonių prižiuri. Nuo geležkelių surenkami pinigai ne užsislepia ypatiskose kišenėse, kaip va dedasi su amerikoniskais magnatais, bet sugrįžta atgal pas žmones: iš jų taiso geresnę komunikaciją ir pigina žmonėms važinėjimo lėšas; be to iš tų pinigų eina nemaža dalis apšvietai ir pakylėjimui savo krašto bedinesnių žmonių į neprigulmybę bei išteklingą pilietiškumą.

Liberalų valdžia paėmė geležkelių priežiūrą 1895 metu, ir per sekančius septynerius metus buvo numušta kainos važinėjimui bei prekių pervežiojimui lėšos iki \$2,350,000—beveik pusė sumos, kiek per visą 1895-tąjį metą buvo geležkelių įplaukimo. Metu 1902, liepos 8, ministris Ward (dabar šios šalies ministrų pirmininkas) dar numušė bilietų ir transportacijos kainas iki \$200,000 per metą. Tą paminėdamas, amerikonas profesorius Parson šiaip patėmija: „Jeigu taip Amerikos geležkeliai numušintų važiuoties kainas, tai reikštų, jog kasmet visuomenei palieka kišenėje apie trisdėsimts milijonų dolerių. Bet Amerikoje eina atbulai—čia kasmet geležkelių važiuoties dar kyla augštyn“.

Kelių pramonija Naujojoj Zealandijoj toli nesulyginamai geriau padeda, negu kurioje ners valstijoje, plėtoties krašto kulturalai. O jau Šiaurinės Amerikos geležkelių—nei neprikišk! Mės matėm, kaip nau-zealandiečių liberališkai-demokratinė valdžia abėnai savo žmonėms nupigino važiuoties. Šalip to Naujosios Zealandijos geležkeliai duoda progą kiekvienam piliečiui, kyojšančiam už savo gerbuvį, pakilti neprigulmybėn, o ypač suteikia pragramą kudikiams prisiesiekti apšvietime. Pavėzdan, darbininkai, kurie nenori gyventi miestų kamšatyj ir pasistato kaimuose ar laukuose savo namelius, gali kasdien per dvyliką mylių pigiai suvažinėti miestan į darbą, temokėdami *keturius centus* į vieną pusę; vaikams gi, einantiems pradinį mokslą, valdžios geležkeliai leidžia važinėti į mokyklas absoliutiškai už

dyką. Augštelesnių laipsnių mokiniams yra speciališkai pigi važiuoties kaina—sulyg amžio—trimėnesiniai bilietai nuo pustrėčio iki penkių dolerių iki 60 mylių atstumas. Taip, auot prof. Parson, mokiniai kasdien gali suvažinėti iki 120 mylių kelio nuo trijų iki šešių centų, arba nuo 20 iki 40 mylių už centą.

Be to, geležkeliai surengia tam tikras mokiniams ekskursijas, kuriose vaikai už pigiutėlę kainą iškeliauja tarp miestų iki 200 mylių, studiuodami geografią ir gamtos stebuklus kalnyuose ir vaizdinguose klioniuose; iš provincijų gi mokytojai atsiveža savo mokinius į miestus, ir pervežioja juos po spaustuves, laivyničias, gazaunias, ir kitas įvairias manufakturos įstaigas.

Kaip tai toli skiriasi Naujosios Zealandijos valdiškieji geležkeliai nuo amerikoniškųjų! Ir štai antra priežastis, dėlko nau-zealandiečiai labiau savo krašte užganėdinti, nes didžiausis šalies faktorius—keliai, neša naudą visuomenei, o ne privatiškai kiėno kiėnėnei.

(Da bus.)

V-tis.

Septyni pasaulio stebuklai.

Senovės legendose ir literaturoje kartais sutinkame tuos žodžius, ir šiandien lietuvių literaturoje tai šen, tai ten yra minimi tie „septyni pasaulio stebuklai“, tačiau apie juos net vidutiniai skaitytojai neturi jokio supratimo, arba klaidingai sau persistato. Todėl aš čion trumpoj formoj bandysiu duot *) šioki-tokį supratimą.

Senovės stebuklais skaitosi: 1. Egipto piramidės; 2. kabanti Semiramidos sodai; 3. Dianodos dievnamis Efeze; 4. Jupiterio stovyla Olimpijoje; 5. Rodos milžinas; 6. Aleksandrijos bokštai ir 7. Galikarnasos mavzoleus. Iš šių stebuklų ligi šiai dienai užsiliko tik pats seniausias—tū Egipto piramidės. Visi šie budinkai yra produktu jau vystančios senovinės civilizacijos ir jų tuomlaikiniai aprašymai buvo laike nupulimo grožės skonio. Iš dabartinių aprašymų pirmiausiai sutinkame 17-ame metašimtyj, tai yra vėliau to laiko, kada mokslavyriai, keliauninkai ir dailininkai, dailės atgijimo laikū surinko užtekntai medžiagos.

Tie stebuklai padidino šiandieninę kalbą žodžiais: mavzoleus, kolosališkas, piramidališkas ir „Herastro garbė“.

Piramidės buvo pabudavotos pirmiau 2000 metų prieš Kristų (daugiau kaip 4000 metų atgal), kaipo paminklai ant kapų Egipto valdonams. Didžiūma jų, o tame skaičiūje ir pačios didžiausios,—randasi žemutiniam Egipte, neteli vakarinių krantų upės Nilo. Tėmpat Sacharo pėskinėse jūre atrasta dar liekanos 67 sugrėvusųjų piramidų. Didžiausia iš jų tai Cheopsa arba Chufu piramida. Pirmiau ji turėjo apačioje ketvirtuotą formą, ir vienas tik kraštus siekė net 233 metrus ilgio, o augščio 146½ metų. Bėgančios galdynės daug nutrupino, todėl jos šonai beturi po 227 metrus, o augštis siekia vos 135 metrus.

P. Smitas, Škotlandijos astronomas ir Tayleris tarp kitų geometristų tos piramidės formą atrado, kad ilgis šono apačioje lyginasi vienai dvidešimt-milionei (1/20,000,000) dalei žemės radiuso (radiusas—tai linija nuo paviršiaus lig vidurini žemės), o piramidės augštis lygus vienai tukstant-milionei dalei to tulumo, kuris skiria saulę nuo žemės. Padalinę piramidės šono ilgį ant skaitliaus dienų metuose (ant 365) apturime egiptiečių mastą, kuris tuomet buvo vartojamas. Šitas tai ir rodo, buk egiptiečiai 4000 metų atgal, tai yra daug pirmiau negu užgimė garsiausias senovės matematikas Pithagoras, jau žinojo skaitlines, žinojo, kad žemė turi kamuolio formą, žinojo ir tolumą saulės nuo žemės geriau ne kaip astronomai Kopernikas ir Kepleris.

Tikrai yra prirodyta, kad jei karidoriūs vedantis į vidurį piramidės butų patiestas lig nesuskaitomo ilgio, tad jis pasiektų tą vietą, kur 4000 metų atgal buvo šiaurinė žvaigždė. Tas jau reiškia, kad piramida buvo budavoja ma pagal žvaigzdes. Anglai gi tyrinėtojai tvirtina, buk piramida turi proporcionališką žė-

*) Medžiaga imta iš F. Feldhauzo briežinio.

kada mano broliai pakils ir paėmę taji sunkų akmenį — moteriškę perdirbs jį taip, kad jis užstotų netik karščio laikę, bet visada.

Aš busiu ramus, kada mūsų broliai supras, jog akmenį rindinėjant visuomenės akyse jis vis lieka akmeniui; bet kad jį permalus į smulkius smiltis iš jo galima nulipinti viską ir jie pamatys, kad tas viskas dėl jų reikalingas ir naudingas.

Aš busiu ramus, kada vyras laikys moterę ne dėl pasilinksminimo minutės, bet su ja susilies mintyse į vieną linksmybę.

Žodžiu sakant, aš busiu ramus ne tada, kada moterį iškovos lygias teises, bet kada vyras pabus ir atsigims!

Abs.

Krasos dėžutė.

„Stražui“, Scranton, Pa.: Atsišaukimo neišpausdinome, nes jis nereikalingas. Tamsoms tur-but žinoma, kad Žalčio apvaikšiojimą amerikiečiai lietuviai rengia skyrium, ir to atskyrimo priežastim, ant nelaimės, buvo tamstų sątautiečiai — lenkų knigai, kurie lietuvius jau pradant prie jubilėjaus rengimųsi pavadino „gyvatėmis“, etc. Šitas ir suardė visą darbą, kas pataisyti šiuom žygiu jau pervėlu. Lietuvius nuo lenkų stumia ne tautystė, bet paskutiniųjų neišmintingas šovinizmas.

S. A. Luputis: — Meldžiame, meldžiame, bet juo trumpiau rašyste, tuo geriau.

J. Plioškėniui: — Žinutė per „Tėv.“ gavome, bet panaši iš tamstų miestelio pas mus buvo pereitam numerij.

Pustelninkui: — Klausimai visai silpni ir netinka atspaudinimui.

Nauji raštai.

Išėjo „Živaja Starina“, vy-pusk IV, kn. 72. Puslapyj 64 nurodyta Stankiewiczio Mauryky'o knyga: „Bibliografija litewska od roku 1547 do 1701. Kraków, 1889.—1.2”

Smulkusai Kreditas. Pas-kolos-taupyimo ir smulkiojo kredito draugijos. Jų svarbumas, normalinių įstatų išauškinimas ir legalizavimo budas. Vilniaus Draugijos Kooperacijai Remti išleidimas. Vilnius, 1910. Pusk. 52. Kaina 15 kap.

Adresas: Vilno, D. Pogulianka, 18, but. 4, Aleks. Sklennik.

Išėjo 4 nr. „Laisvosios Minties“. Turinys: Įžengiamasis straipsnis — paraginimas vykinti laikraštinių susivaziavime padarytą sumanyją: su Žalgirio apvaikšiojimu įkurt bent vienam mokiniui amžiną stipendiją. Tąsa „Jonas Husas“ — Kl. Jurgelio bio-grafiškas briežinys „Kn. A. Vienožinskis ir jo dainos“ — „Rojus ir pažanga“ seka kitanr-in.— V. K. Račkausko pa-

saka „Kur žmogus teisybę su-rado“. — J. Šl. „Nabagė. Ka-talikybe“. Kl. J-is „Dailės dalykuose žodelis“. Užbaigta straipsnio „Pirmutiniai lietu-viški spauzdiniai Amerikoje“. „Dar apie Ispanijos revoliucija“. Nekrologai Twaino ir Bjernsono. Kritika ir biblio-grafija.

Sveikatos ir Kvėpavimo La-vinim's. Dr. O. Z. Hanish. Perguldė Juozapas A. Zečiūs. Seattle, Wash. Spauda ir lešos „Ratialis Išrinktųjų“. 1909. Pusk. 31.

Mūsų žingunė.

A. Kriaučiūnas — „Galin-gas žmogus“. P. D. P. — „Dvasios elgetystė“. P. Nor-kus — „Iš statistikos“ ir „Sis-tas“.

Barabošius — L. Andriejio-vo „Sklepiniam kambaryj“. Menkutis — „Atgimimas“. K. J. Valys — „Apsivylimas“.

Aukos kankiniams.

S. L. A. 219 — ta kuopa per „Tėvynę“ 9.00
Buvo (žiur. „V. L.“ No. 12) 9.65

Iškolektavimas

18.65
Viso 18.55

Parsiduoda saliuonas.

Geroj ir parankioje, tirstai apgy-ventoj vietoj. Pardavimo priezastis — iškeliavimas į senąjį kraštą. Apie sąlygas atsiznot reikia kreip-ties pas savininką, po adresu:
287 Kent ave.,
Brooklyn, N. Y.

(06)

Pramonijos prigavystės.

Nėra tokios ant svieto vie-tos, kur išsiplėtojus pramonija, kad ten nerastųsi pardavinėjimui nuduotų pirkinių. Ši šalis nėra išėmimų; čia kartais pasirodo pardavimui daugiau prigavingų dalykų, negu kur kitose šalye. Vienu iš labiausiai pamėgdžiojamų daiktų yra Trinerio Amerikoniskās Kartaus Vyno Elixiras, kuris

po panašiais vardais esti plati-namas tarp žmonių. Trinerio Amerikoniskās Kartaus Vyno Elixiras yra per ilgą laiką iš-bandytas ir pripazintas tinkamiausia gyduole išgydymui skilvio, nervų, kraujo ir vidurių ligų. Jis labai geras per pavasario laiką, nes jis išvaro iškuno visus nevalumus ir ku-ną padaro stipriu, Vartok jį visuomet, kada tik tavo apėti-tas pradės silpnėti ir pajiegos mažės. Jame nėra nei jokių nenaudingų medžiagų. Aptie-kose. Jos. Triner, 1333 — 1339 So. Asglan Ave., Chicago, Ill.

Dr. Aldona Szupiate-Jankauskiene, apsigyveno po nr. 265 Berry st. prie Grand st., Brooklyn, N. Y. Gydo viso-kias ligas moterų, vaikų ir vyrų.

Nuo 8—10 ryte.
VALANDOS: Nuo 2—3 po piet.
Nuo 7—9 vakare.
Telephonas Greenpoint 8.

Gera progā!

Lietuviui įdėti pinigų į spyvartą Pigiai parsiduoda grosernia, lietuvių kolonijoj, 625 Driggs ave. kampas No. 4-th str. Brooklyn, N. Y. Pardavimo priezastis — apleidžiu miestą dėl sveikatos. Išlygas dasiznot po augščiau minėtu adresu.
(61)

Pajieškojimai.

Jieškau savo dviejų pusbrolių, Antano Limanto ir Ignoto Gedgaudo, abudu paeina iš Šilalės parapijos, Šilalės valsčiaus, Raseinių pav. Kauno gub. 18 metų kaip Amerikoje; pirmiausia gyvena Philadelphijoje, o dabar nežinau kur; jeigu kas žino arba jie patys, malonės duoti žinią, nes yra svarbus reikalas, ant šio adreso:
Jonas Juknelis,
480 W. Main str.
Plymouth, Pa.

Nepamirškite

Tautiško Namol

Erta, daili salė mingams, veselijoms, teatrams ir baliams. Gardi degtinė, šviežias alus, kvėpių cigarai, skanūs užkandžiai ir nakvinė.

TAI LIETUVIŲ ŪZEIGA.
Razutis & Dixon
101-103 Grand st., Brooklyn, N. Y.
Telephone 1470 Greenpoint.

HASSAN

Su Korkiniais Galais CIGARETAI

Pamislink apie tą! Dešimts su korkiniais galais cigaretu iš kvėpenčio tabako už 5 centus! Cigaretai augštos vertės. Gatunkas kurj tik su ilgą praktika ir geriausia išdarba galėjom padariti. Parduodamas visur.



The American Tobacco Co.
111 Fifth Ave., New York City

Paskutine Imtine Visasvietinio Drutuolio

Z B Y S Z K O

lenko su Baisiuoju Turku Cara Achmet

kuris sveria 300 svaru ir yra augsztas septines pedas, ir su

Lietuvišku Drutorium iš Brooklyno

Ponu KANDROTA.

ZBYSZKO turi paguldinti savo priešius in viena valanda.

Pirm to da bus kitos dvi pradines imtines.

Imtine atsibus 17 d. Geguzio (Mojaus), 1910,

8-tą valandą vakare,

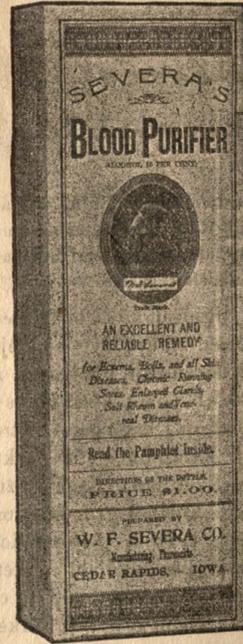
Saleje „CLERMONT RING,"

181-189 Clermont Ave.,

Brooklyn, N. Y.

TIKETUS GALIMA GAUTI PAS: Pona Kandrota 126 Grand St., Brooklyn, N. Y.; banke Grochowski'o, kampas Grand St. ir Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.; banke Jagocki'o, 707-3-rd Ave., So. Brooklyn, N. Y.; banke Rovnianek & Co., 25 Ave. A, New York, N. Y.

Dabartiniu apsisaugojimu nuo ligu yra turejimas po ranka SEVEROS Gyduoliu.



DABAR YRA LAIKAS

atsikratyti nuo silpnumo, atnaujint pajegas ir prirengti kuaą prie pavasario atmainu. Geriausia tai padaryti su pagalba

SEVEROS Kraujo Valytojaus.

nes tas pavasario vaistas išvalo, priduoja ir atgaivina kraują. Greitai prašalina visos pavasario ligas, gydo šunvotės, papuėkus, opas, žaizdas, priduodamas gyvumo ir sveikatos visam kunui. Kaina \$1.00.

Severos Guduoles gausit Aptiekose. Pirkdamas vaistus visados reikalauk "Severos" ir temyk kad gautum ka prasza.

Silpni Žmones

jaučiasi visad sutingusiais — stokuoja energijos ir gyvumo; jų kraujas skystas ir silpnas. Tokis padėjimas gali buti pataisytas vartojant

Severos Gyvybes Balsamą

imant po valgiui įeina į kraują ir maitina kraują, privedant jį į naturališką stovį ir užlaikant gerame stovyje vidurius. Kaina 75 centai.

Negali miegot?

Nerimanji? Nuliusti? Esi nervuotas? Tokiame dalyke greitai visai susigadins nervai. Vartok gerus vaistus dėl nervų, o jais yra

Severos Nervoton.

Nuo pirmo vartojimo pradėdi pagrįžti prie sveikatos ir drutiniesi su kiekvienu priėmimu, pakol nesugrįši visiškai į sveikatą. Kaina \$1.00.

Gera gydymosi roda veltui.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

